Teat.", „V. Maa" ja „Pvl.". — Alal. asuk.: Vastsemetsa t. Vaabina v.

SAARESTE (end. nimi kuni 1921. a-ni Saaberk, Saaberg), *Albert* Helmut Gustav, keeleteadlane. Sünd. 18. VI 1892 Tall-s; vanemad — ärimees Kustas S. ja Alma (Schneider); abielus Elmerice Viola Märka'ga 1920. a-st. — Õppis era-algk. Tall-s; lõpetas Tall. Aleksandri gümn. 1912; õppis Tartu ülik. ajaloo-keeleteadusk. 1912, Helsingi ülik. soome sugu keeli, romaani keeli, esteetikat, kirjanduslugu ja kunstiajalugu 1913—17, Tartu ülik. filosoofiateadusk. 1919—21, mil lõpetas selle mag. phil. astmega eesti keele alal; võttis osa Vabadussõjast 1919; omandas dr. phil. astme 1924; töötas Pariisi Sorbonne'i ülik. 1925. a. suvel, Budapesti, Viini, Firenze ja Rooma raamatukogudes 1926, Kopenhaagenis 1930; tutvus murrete uurimise korraldusega Poolas, Austrias ja Saksas 1930; võttis osa II rahvusvahel. lingvistide kongressist Genfis 1931. — Töötanud murdeuurimise alal E. Kirj. S-i, Har.-min-mi, Akad. Emakeele S-i stipendiaadina umbes 65 kodumaa kihelkonnas 1916—23 ja omal algatusel 1925—31; eesti keele õp. Tall. keskkides 1917—19, Tartu reaalk. ja T. õp.-sem. 1920—25; Tartu ülik. eradots. 1925, eesti keele erakorral. prof. 1925—28, korral. prof. 1928. a-st; ühtlasi olnud lektoriks Tall. rahvaülik., õp. suvekurs. Tall-s ja Tartus ja Tall. kolledžis. — Töötas kaasa eesti keele õppekavade koostamisel; eesti keele õppekorralduse toimk. (EKÕT) esim.; Har.- ja Sotsiaalmin-mi kooliraamatute kom. l. 1930. a-st; Akad. Emakeele S-i asutajaid, esim. ja murdetoimk. juh. 1922. a-st; E. Kirj. S-i eestseisuse l. 1920. a-st, abiesim. 1924. a-st, keeletoimk. juh. 1922. a-st; Kultuurkapitali kirjand. sihtkap. val. l.; ajakirja „E. Keel" peatoimetaja 1924—31; olnud juhtivalt tegev mitmetes kultuuril. ja teadusl. s-ides ning ajakirjade ja koguteoste toimetustes. — Avaldanud järgmised raamatud ja brošüürid: *Vigala murde peajooned* (1917), *Valitud eesti rahvalaulud* (1919, II tr. 1922), *Tegel. eesti foneetika alged* (1920), *Murdesõnad Põhja-Eestist* (1921), *Tegelikud õigekeelsuse määrused* (1922), *Eesti, eestlased ja eesti keel* (1923), *Leksikaalseist vahekordadest eesti murretes* I (1924), *Tundmused tegurina keelearengus* (1927), *Vanem eestikeelne pulmalaul* (1927), *Esimese eestikeelse raamatu, Wanradt-Kõlli katekismuse keelest* (1930), *Wanradt-Kõlli katekismuse katkendid* (1931), kirjutisi eesti keele uurimise ja kirjakeele korralduse alalt ajakirjades „E. Kirj.", „E. Keel", maakondi kirjeldava koguteose „Eesti" üksikuis osis, „Suomi's", E. Biogr. Leksikonis, E. Entsüklopeedias j. m.; välja andnud koos prof. A. R. Cederberg'iga *Valiku eesti kirjakeele vanemaid mälestisi* I—II (1925—31); tõlkinud prantsuse keelest *Prantsuse antoloogia* (1918), G. Flaubert'i *Kolm lugu* (1922) ja romaani *Salambo* (1928), Voltaire'i jutu *Candide* (1928), A. Daudet' *Kirjad minu veskilt* (1931). — Alal. asuk.: Tartu. † 1964.

SAARESTE (end. nimi 1921. a-ni Saaberg), *Ernst*, arstiteadlane. Sünd. 21. I 1892 Kuuda m. Läänem.; vanemad — õp. Anton S. ja Luise (Ild); abielus Helmi Susi'ga 1920. a-st. — Õppis Pärnu gümn. 1902—04, Tall. Nikolai gümn. 1904—13, Peterburi sõjaväe arstitead. akadeemias 1913—17, mil selle lõpetas; üliõpilasena praktiseeris suvevaheaegadel sõjaväljal; õppis Tartu ülik. stipendiaadina röntgenoteraapiat ja täiendas end oma erialal Berliinis ja Heidelbergis 1921, Berliinis 1923, Pariisis 1925; omandas dr. med. astme T. ülik. juures 1924. — Maailmasõjas Galiitsia väerinnal nooremaks arstiks, hiljemini Leedu rahvusliku rüg-i vanem arst 1917—18; Tall. Keskhaigemaja sisehaiguste-osak. assist. 1918; E. Vabadussõjas I ratsarüg-i vanem arst 1919—20; kaitseväe tervishoiu-statistika osak. ülem Tall-s 1920; Tartu ülik. kõrva-, nina- ja kurguhaiguste kliiniku vanem assist. 1920—26, dots. 1926. a-st, ühtlasi vabalt praktiseeriv arst Tartus 1920. a-st. — Avaldanud brošüüri *Juhatus desinfektsiooni tegemiseks külgehakkavate haiguste puhul* (1920), väitekirja *Kõrvahaigused ja kuulmisrikked Tartu koolilastel* (1924), kirjutisi koguteoses *Sõjaväe arstide teadusl. koosolekute protokollid nr. 2—3* (1920—21), Riigi Statist. Keskbüroo väljaandes *Tervishoid Eestis* (1925), ajakirjas „E. Arst" j. m. — Alal. asuk.: Tartu.

SAARMANN, Karl Theodor, õigusteadlane. Sünd. 19. I 1893 Tall-s; vanemad — kaupmees ja majaomanik Tõnis S. ja Leena (Koppelmann); abi-